

Borgarráð Reykjavíkur

Tjarnargötu 11
101 Reykjavík

Hér með sendist útskrift úr gerðabók umhverfis- og skipulagsráðs frá 7. febrúar 2018 varðandi eftirfarandi mál.

Skógarhlíð 22, Þóroddsstaðir

Lögð fram umsókn Hornsteina arkitekta ehf. mótt. 1. desember 2016 varðandi breytingu á deiliskipulagi Skógarhlíðar vegna lóðarinnar nr. 22 við Skógarhlíð. Í breytingunni felst að að skilgreina notkun lóðarinnar undir íbúðabyggð og heimila uppbyggingu húsnæðis sem tekur mið af formgerð Þóroddsstaða. Heimilt verði að byggja allt að 18 íbúðir á lóðinni, að hámarki 6 íbúðir í núverandi húsi (Þóroddsstöðum) og að hámarki 12 íbúðir í nýbyggingunni, samkvæmt deiliskipulags- og skuggavarsuppr. Hornsteina arkitekta ehf. dags. janúar 2018. Einnig er lögð fram drög að greinargerð, ódags., umsögn Borgarsögusafns Reykjavíkur dags. 28. mars 2017 og umsögn Minjastofnunar Íslands dags. 8. maí 2017.

Samþykkt að auglýsa framlagða tillögu, skv. 1. mgr. 41. gr. sbr. 1. mgr. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Vísað til borgarráðs.

F.h. umhverfis- og skipulagssviðs

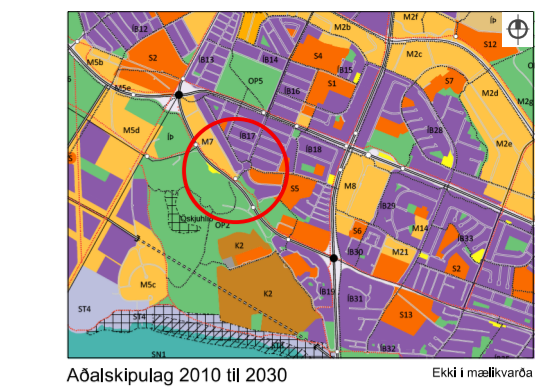
Harri Ormarsson

Fylgiskjöl: deiliskipulags- og skuggavarsuppr. Hornsteina arkitekta ehf. dags. janúar 2018, drög að greinargerð, ódags., umsögn Borgarsögusafns Reykjavíkur dags. 28. mars 2017 og umsögn Minjastofnunar Íslands dags. 8. maí 2017.

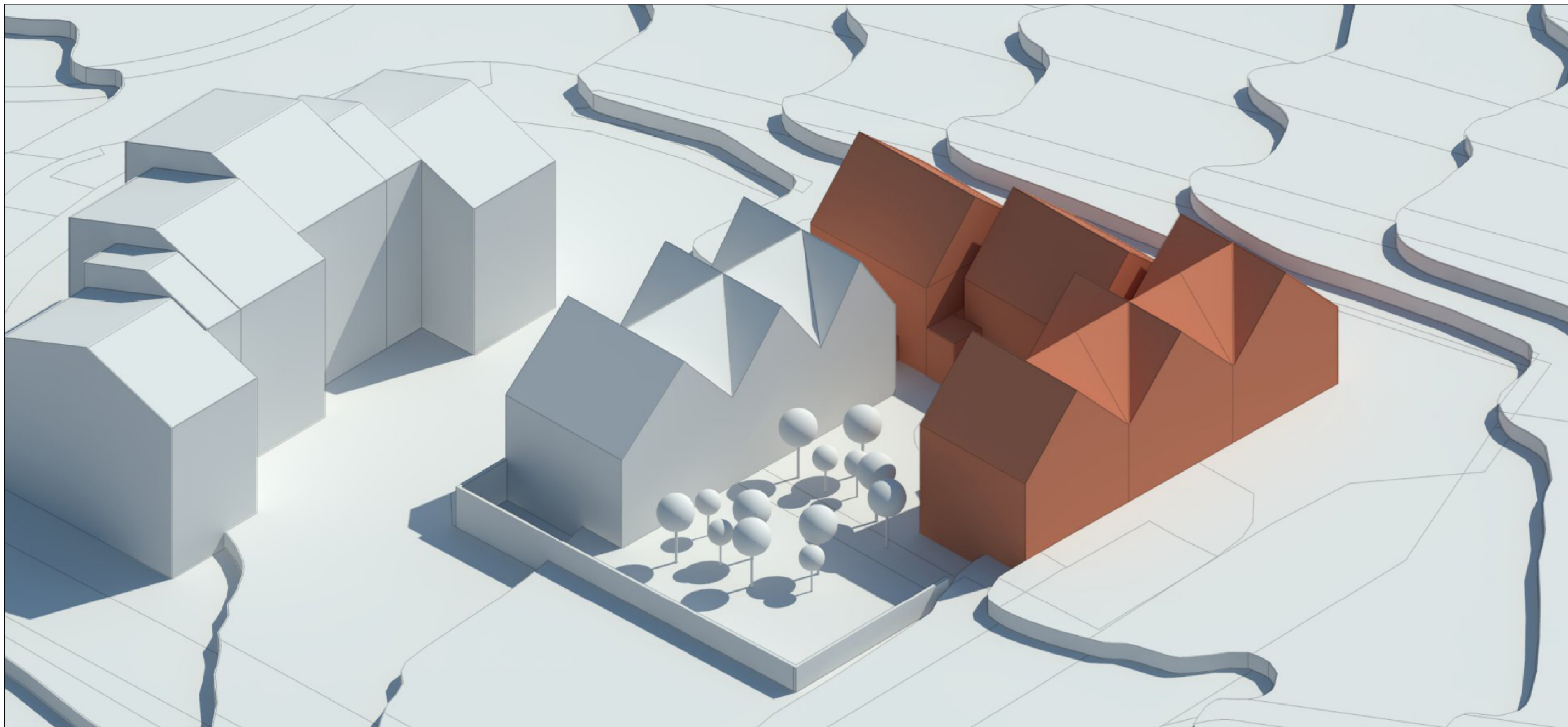
SKÓGARHLÍÐ

Deiliskipulagsbreyting vegna Skógarhlíðar 22

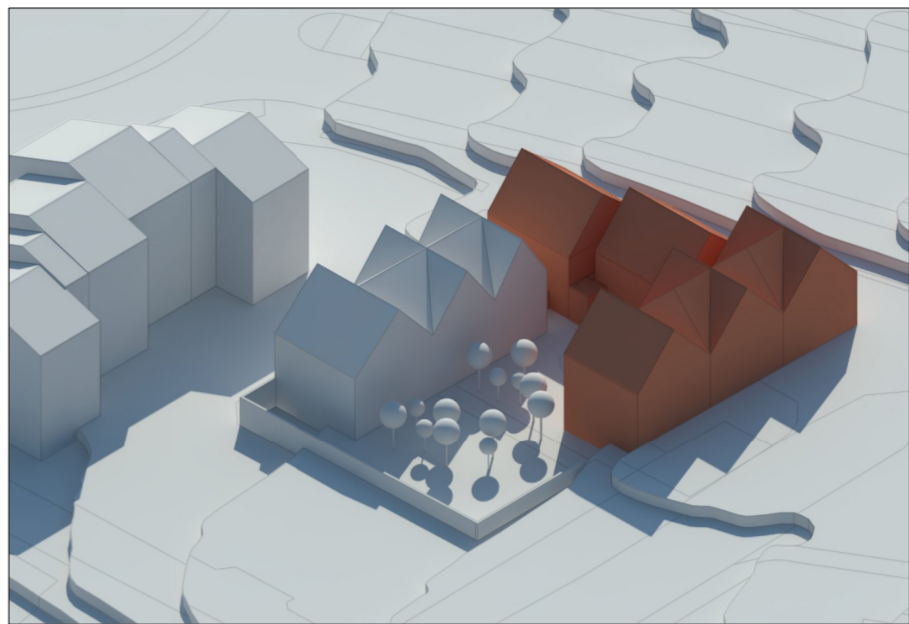
Reitur 1.705.802 Landnúmer 178936

Aðalskipulag 2010 til 2030 Ekki í mælikvarða

Þrívíddarlíkan af Þóródsstöðum skv. tillögu að breyttu deiliskipulagi - 21. júní kl 12.00

21. júní kl 09.00

21. júní kl 15.00

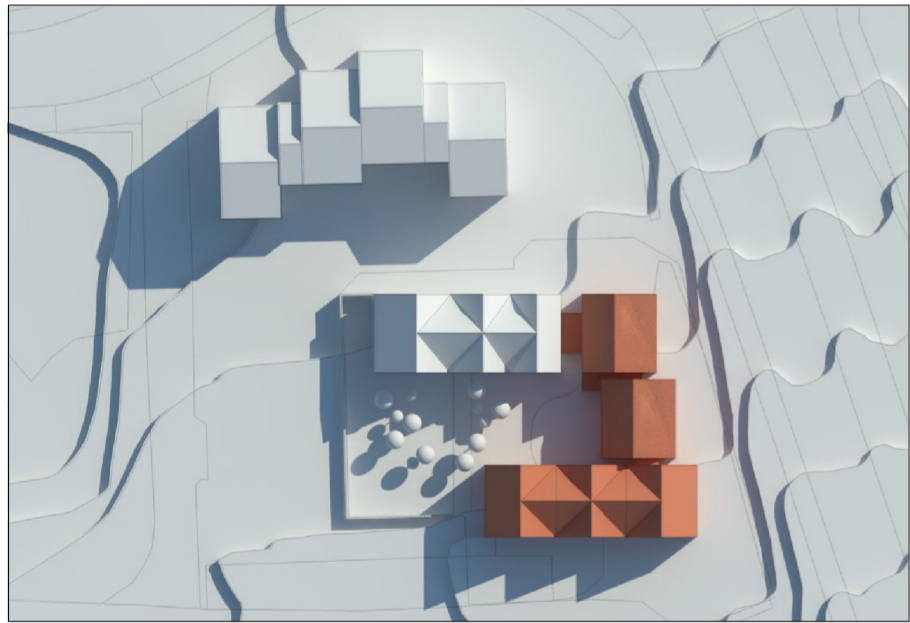
Deiliskipulagsbreyting þessi, sem fengló hefur meðferð í samræmi við ákvæði 1. mgr. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, var samþykkt í

_____ þann _____ 201_
og í _____ þann _____ 201_

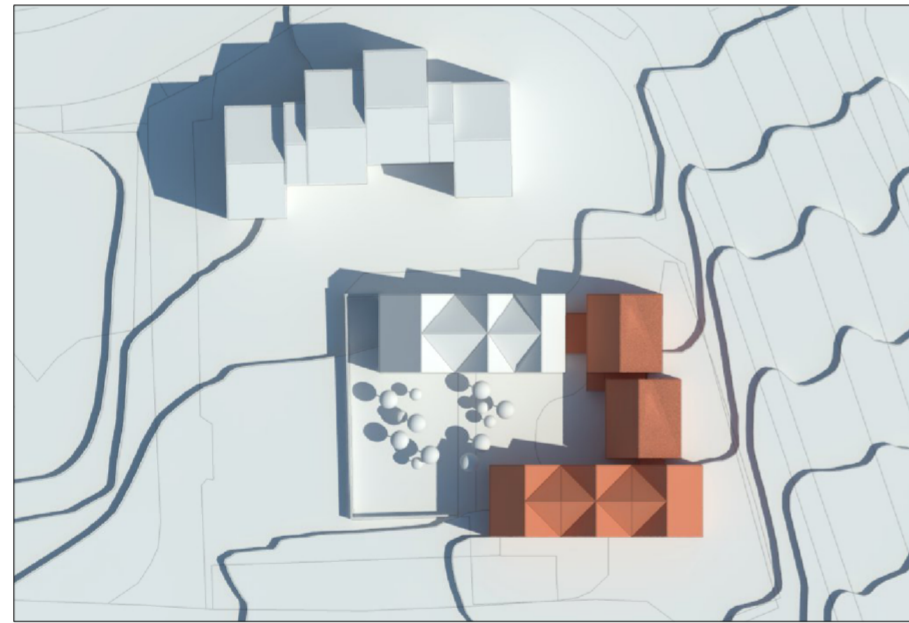
Tilgan var auglýst frá _____ 201_ með athugasemdafrestil til _____ 201_

Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 201_

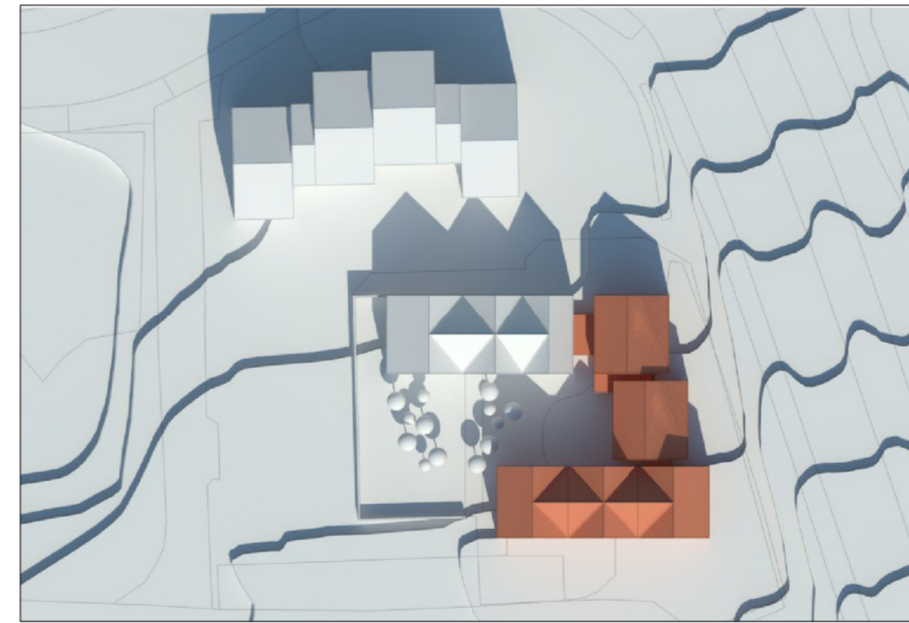
Skipulagsfulltrúi

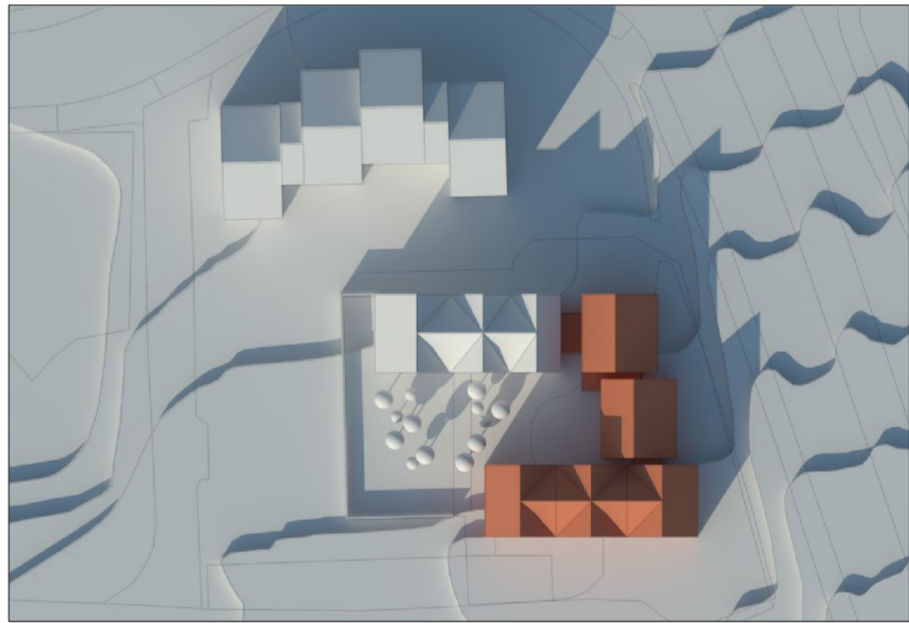
21. júní kl 09.00

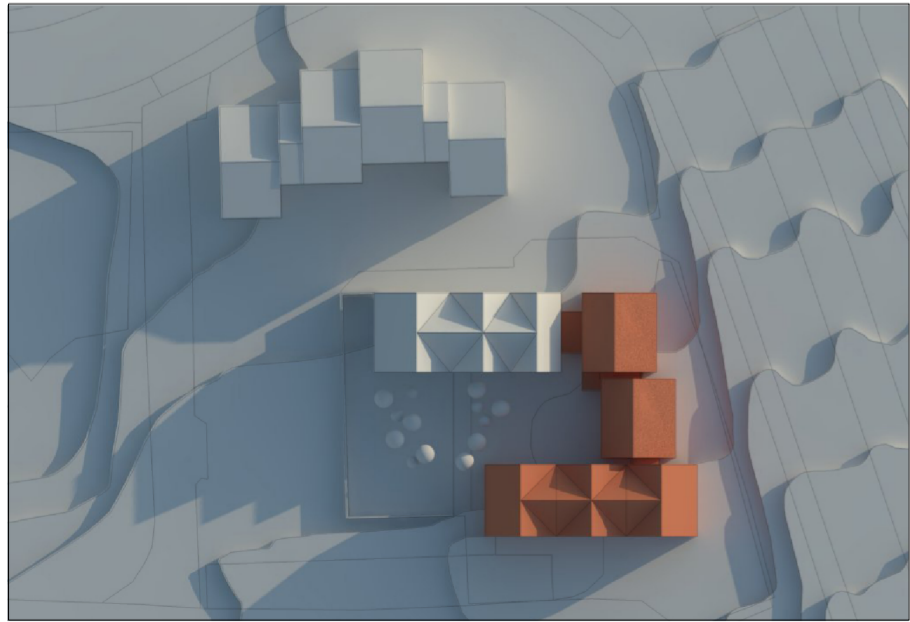
21. júní kl 12.00

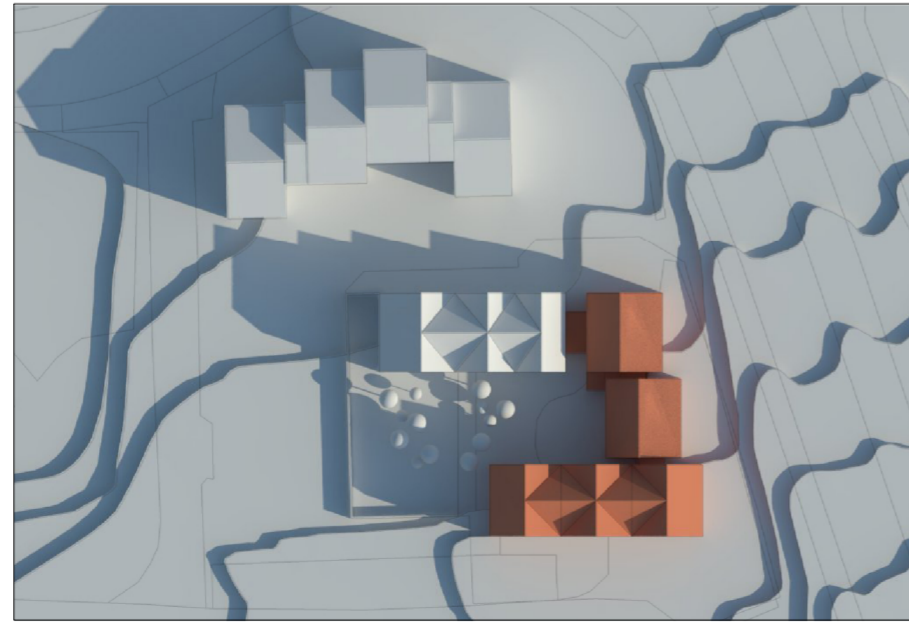
21. júní kl 15.00

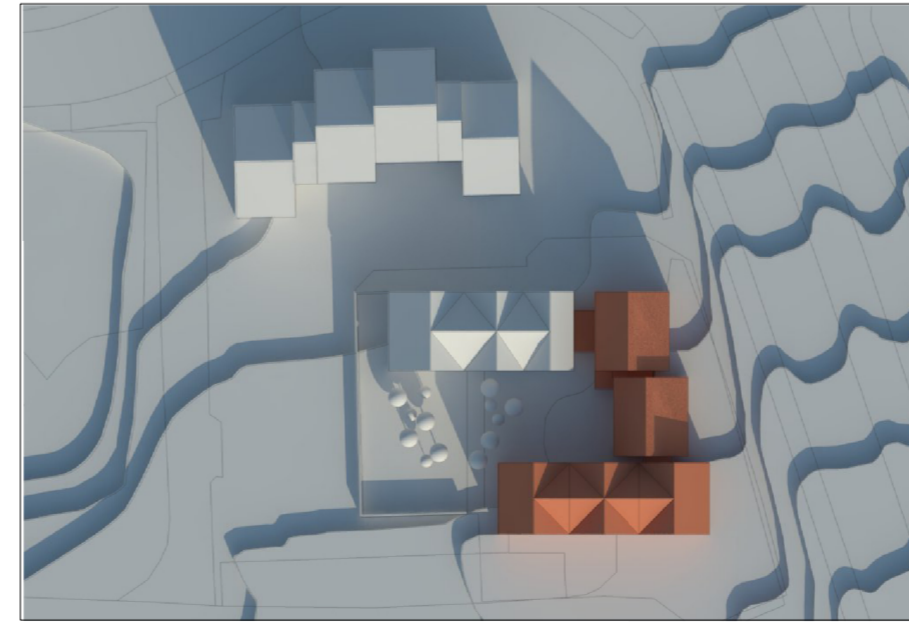
21. júní kl 18.00

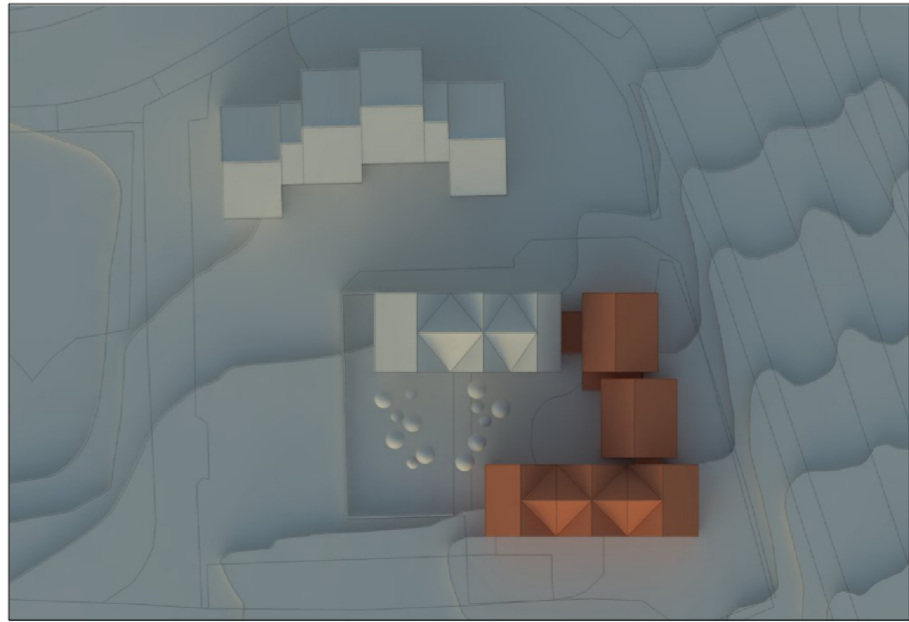
21. mars/september kl 09.00

21. mars/september kl 12.00

21. mars/september kl 15.00

21. mars/september kl 18.00

Blað 2/2
Janúar 2018

hornsteinar
arkitektar ehf

vinnustofa ingólfsstræti 5 101 reykjavík
sími: 511-7011
netfang: hornsteinar@hornsteinar.is

Reykjavík, 28. mars 2017
BSS2017030011
4.3

UMSÖGN

Viðtakandi: Skipulagsfulltrúinn í Reykjavík

Sendandi: Borgarsögusafn Reykjavíkur

Skógarhlíð 22, Þóroddsstaðir – Breyting á deiliskipulagi með nýbyggingum á lóð

Með tölvupósti dags. 9.3.2017 óskar Sigríður Brynjólfsdóttir hjá Hornsteinum arkitektum, eftir umsögn Borgarsögusafns vegna tillögu að breytingu deiliskipulags lóðarinnar Skógarhlíðar 22. Með beiðninni fylgir tillaga Hornsteina arkitekta að deiliskipulagsbreytingunni, dags. mars 2017.

Á lóðinni Skógarhlíð 22 stendur húsið *Þóroddsstaðir* sem reist var af Guðmundi Jónssyni bifreiðarstjóra árið 1927 á erfðafestulandi hans Norðurmýrarbletti 13. Guðmundur H. Þorláksson byggingameistari teiknaði húsið og er það í burstabæjarstíl, en í byrjun steinsteyptualdar (1915-1930) voru gerðar ýmsar tillögur að steinsteyptum húsum sem sóttu fyrirmynd í hinn íslenska burstabæ og eru Þóroddsstaðir eitt þekktasta dæmið. Í eystri helmingi hússins voru fjós og hlaða en íbúð í þeim vestari. Steyptur garðveggur er umhverfis húsið, líklega frá svipuðum tíma eða litlu yngri. Í upphafi 5. áratugarins keypti Jóhannes Kristjánsson, bóndi að Brekku við Sogaveg, Þóroddsstaði og hélt þar áfram búinu þar til setuliðið tók húsið árið 1942 og breytti fjósinu og hlöðunni í baðhús. Eftir stríð var starfrækt trésmíðaverkstæði í húsinu í langan tíma. Síðustu ár hefur verið ýmis starfsemi og þjónusta í húsinu.

Í gildandi deiliskipulagi fyrir Skógarhlíð (sp. í borgarráði 10.4.2001) eru Þóroddsstaðir *hverfisverndaðir vegna umhverfisgildis*, í samræmi við tillögur í húsakönnun Árbæjarsafns nr.80 (2001).¹ Í því felst að æskilegt er að húsið verði lagfært með hliðsjón af upprunalegri gerð og að sýna þarf sérstaka aðgát við hönnun breytinga og viðbygginga.

Húsið hefur frá upphafi verið kennileiti í umhverfi sínu. Það var byggt við gamla Hafnarfjarðarveginn, sem seinna var nefndur Reykjanesbraut og lá þar sem gatan Skógarhlíð er nú. Á þessum slóðum stóðu þá ekki önnur hús en þau býli sem byggst höfðu meðfram Hafnarfjarðarvegi, svo sem Eskihlíð, Hlíðarendi, Hjarðarholt og Blönduhlíð. Á árunum 1945-1949 byggðist vesturhluti Hlíðahverfis upp á svæðinu og á svipuðum tíma og fram til 1956 risu fjölbýlishúsin sem standa vestan Þóroddsstaða, milli gatanna Skógarhlíðar og Eskihlíðar. Árið 1976 var fjölbýlishúsið Eskihlíð 24-26 reist á norðanverðri lóð Þóroddsstaða. Húsið stendur nú við austurenda götunnar Skógarhlíðar og framhjá því austanverðu liggur gatan Litlahlíð frá Bústaðavegi. Svæðið sunnan við húsið, þar sem gatan Skógarhlíð endar (austan hússins Skógarhlíðar 20), er óbyggt og því er húsið mjög vel sýnilegt frá Bústaðavegi (þjóðvegi) og

¹ Nikulás Úlfar Másson: *Húsakönnun. Skógarhlíð*. Skýrsla nr. 80 í skýrsluröð Árbæjarsafns. Reykjavík 2001. Húsið var áður verndað í dókkulnum flokki (verndun götumynda) en er nú verndað í rauðum flokki (einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd vegna byggingarlistalegrar, menningarsögulegrar og/eða umhverfislegrar sérstöðu), skv. nýjum verndunarflokkum sem skilgreindir eru í borgarverndarstefnu Aðalskipulags 2010-2030 (A-hluti: Borg fyrir fólk, Borgarvernd. C-hluti: Fylgiskjöl, Aðalskipulag - Borgarverndarstefna). Sjá Drífa Kristín Þrastardóttir o.fl.: *Byggðakönnun. Borgarhluti 3 – Hlíðar*. Skýrsla nr. 163 í skýrsluröð Míngjafns Reykjavíkur. Reykjavík 2013. Bls. 22,67- 68 og 83.

vekur athygli vegfarenda vegna hins einkennandi byggingarlags. Eins og bent er á í húsakönnun Árbæjarsafns nr. 80 (2001) hefur húsið auk umhverfisgildis, bæði menningarsögulegt og listrænt gildi vegna stílgerðar þess og þáttar í þróunarsögu Reykjavíkur.²

Horft frá Öskjuhlíð yfir Hlíðar, Klambratún og Rauðarárholt árið 1946. Þóroddsstaðir eru fremst á myndinni og Sjómannaskólinn í baksýn. Hlíðahverfið er að rísa.³

Tillaga Hornsteina arkitekta sem hér er til umfjöllunar gerir ráð fyrir að samkvæmt deiliskipulagi verði leyft að byggja tvær nýjar íbúðarbyggingar á lóðinni, sem liggja muni í vinkel meðfram Litluhlíð og Skógarhlíð, suðaustan eldra hússins á lóðinni. Gert er ráð fyrir að stepti garðveggurinn á þeim hluta lóðarinnar verði fjarlægður, enda verði nýbyggingarnar staðsettar að hluta innan marka hans. Um leið verður felld niður kvöð um gönguleið um lóðina. Ráðgert er að nýbyggingarnar verði þrjár hæðir með samsvarandi þakformi og eldra húsið og að önnur þeirra (bygging A) tengist eldra húsinu með tveggja hæða tengibyggingu.

Vegna hins mikla gildis sem húsið hefur fyrir umhverfi sitt sem kennileiti og sýnilegur vitnisburður um sögu og þróun svæðisins mælir Borgarsögusafn ekki með því að leyfð verði slík uppbygging á lóð hússins sem gert er ráð fyrir í tillögu Hornsteina arkitekta. Ekki verður annað séð en að nýbyggingarnar sem

² Nikulás Úlfar Másson: *Húsakönnun. Skógarhlíð*. Skýrsla nr. 80 í skýrsluröð Árbæjarsafns, bls. 8.

³ Ljósm. Þorsteinn Jósefsson. Ljósmyndasafn Reykjavíkur, ÁBS 1 793.

tillagan sýnir muni þrengja mjög að hinu eldra húsi og byrgja að miklum hluta sýn að því frá Bústaðavegi og Litluhlíð. Garðveggurinn umhverfis húsið er hluti af mikilvægu sögulegu umhverfi þess og því mjög óaskilegt að hann verði fjarlægður. Að mati Borgarsögusafns samræmast fyrirbyggjandi tillögur ekki markmiðum hverfisverndar vegna umhverfisgildis hússins eða því markmiði sem nefnt er í tillögunni að leitast verði við að Þóroddsstaðir haldi stöðu sinni sem sögulegt kennileiti í hverfinu.

Virðingarfyllst,
fyrir hönd Borgarsögusafns:

Drífa Kristín Þrastardóttir
Verkefnastjóri húsverndar

María Karen Sigurðardóttir
Deildarstjóri minjavörslu og rannsókna

Guðbrandur Benediktsson
Safnstjóri

Afrit í tölvupósti : Sigríður Brynjólfssdóttir, landslagsarkitekt, Hornsteinar arkitektar
Minjastofnun Íslands

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Hornsteinar arkitektar
Ögmundur Skarphéðinsson arkitekt
Ingólfsstræti 5, 101 Reykjavík

Reykjavík, 8. maí 2017
Tilvísun: 4827 / 201704-0056

Suðurgötu 39
101 Reykjavík

Aðalgötu 23
550 Sauðárkróki

(354) 570 13 00

www.minjastofnun.is

Kennitala: 440113-0280

Þóroddsstaðir við Skógarhlíð, deiliskipulag

Í tölvupósti 25. apríl 2017 óskar Ögmundur Skarphéðinsson arkitekt eftir álitni Minjastofnunar Íslands á deiliskipulagstillögu sem gerir ráð fyrir viðbyggingu við húsið Þóroddsstaði. Erindinu fylgir deiliskipulagsuppdráttur í vinnslu frá mars 2017 ásamt skýringarmyndum í þrívídd og afriti af umsögn Borgarsögusafns Reykjavíkur frá 28. mars 2017. Húsið Skógarhlíð 22, býlið Þóroddsstaðir, var reist árið 1927 eftir uppdráttum Guðmundar H. Þorlákssonar. Húsið fellur ekki undir umsagnarskyldu laga um menningarminjar nr. 28/2012 og því er eftirfarandi umsögn Minjastofnunar er leiðbeinandi álit. Þóroddsstaðir njóta hverfisverndar í gildandi deiliskipulagi fyrir Skógarhlíð.

Húsið Þóroddsstaðir er fallett og vel varðveitt dæmi um sveitahús í burstastíl eftir kunnan húsameistara. Umhverfi þess hefur tekið miklum breytingum í tímans rás. Í dag er gamla býlið umkringt seinni tíma byggingum og umferðarmannvirkjum. Upphaflega snéri framhlíð hússins í átt að Reykjanesbraut (nú Skógarhlíð). Þrátt fyrir hátt umhverfisgildi er húsið ekki hluti af götumynd eða stærri varðveisluheild. Í tillögunni er áhersla lögð á að varðveita stöðu burstahússins sem kennileiti og sögulega ásynd þess að Skógarhlíð. Ný byggð á jaðri suðurhluta reitsins er brotin upp í minni einingar sem fylgja þakformi og stærðarhlutföllum gamla hússins. Lágreist tengibygging snertir austurgötu hússins þar sem upphaflega var fjós og hlaða. Minjastofnun leggur áherslu á að útlit gamla hússins haldist að öðru leyti óbreytt og að hugað verði að vandaðri endurgerð þess í tengslum við uppbyggingu á reitnum. Fyrirhugaðar nýbyggingar takmarka vissulega sýn á gamla húsið frá Litluhlíð. Sú gata í núverandi mynd hefur þó engin söguleg tengsl við Þóroddsstaði og frágangur hennar rýrir nærumhverfi þess. Jákvætt er að nýja byggðin tekur upp formstef og hlutföll burstahússins og varðveitir á þann hátt staðaranda býlisins í breyttu umhverfi. Mikilvægt er að vandað verði til hönnunar þessara húsa.

Áréttu ber í skilmálum deiliskipulags að við framkvæmdir í eldri hverfum ber að huga sérstaklega að fornleifum í jörðu við allt jarðrask. Komi í ljós fornminjar undir yfirborði jarðar í tengslum við framkvæmdir skal stöðva verkið og skýra Minjastofnun frá fundinum svo fljótt sem unnt er, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Virðingarfyllst,
f.h. Minjastofnunar Íslands

Guðný Gerður Gunnarsdóttir

Minjavörður Reykjavíkur og nágrennis

Pétur H. Ármannsson

sviðsstjóri umhverfis og skipulags